

Checklist – Onderwijsloopbaanbegeleiding in onze school

Voor elk van de **4** onderdelen van **keuzebegeleiding** zijn er aandachtspunten geclusterd.

Deze kunnen zeker niet allemaal gerealiseerd worden... en moeten vooral gelezen worden als een aanzet tot nadenken, tot verandering, tot actie ...

Aan de hand van deze **checklist** kan je voor je school nagaan hoever jullie staan. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen algemene en specifieke criteria.

Doen we dit, of niet, vinden we dat we het goed doen? Onderwijsloopbaanbegeleiding kan een onderwerp van doorlichting zijn voor een school. Het is in elk geval een onderwerp dat weerhouden werd als prioritair project door het departement onderwijs, waardoor ons project goedgekeurd werd om dit jaar uit te voeren.

Management gaat over 'de dingen goed doen' waar leiderschap gaat over 'de goede dingen doen' (Warren Bennis)

Er bestaat ook een online-tool om deze criteria samen met je CLB te overlopen, te bekijken via deze link : http://www.verruimjehorizon.be/Bijzondere_bepalingen/startpagina.htm

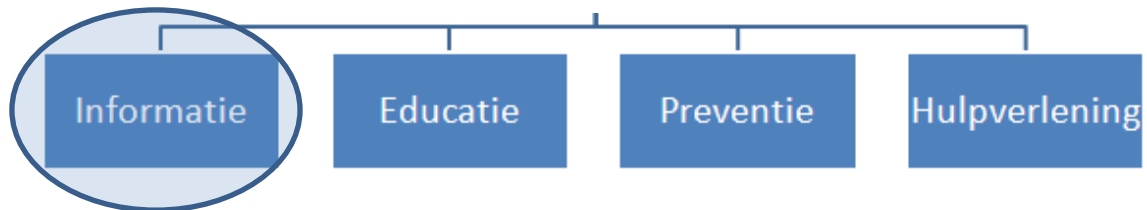
De originele checklist voor CLB werd opgemaakt door Johan Seutens – VCLB Limburg – Johan.seutens@vclblimburg.

Deze checklist is een bewerking voor het Congres Professionalisering Prof.Timperley door Lieve Van Gorp en Pascale Van Camp – Nascholers DNI – project 'Later als ik groot ben'.
Lieve.vangorp@vsko.be – pascale.vancamp@vsko.be

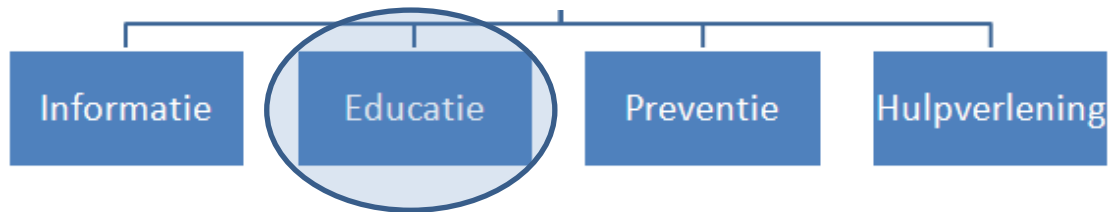
1. Algemene criteria voor een kwaliteitsvol keuzebegeleidingsprogramma.

Kadering	+	±	-
<ol style="list-style-type: none"> 1. We begeleiden de keuze vanuit een emancipatorisch perspectief. Ons doel is na te streven dat leerlingen en ouders hun loopbaancompetenties kunnen verwerven. We zorgen ervoor dat ze meer zelfstandig leren kiezen. 2. We beschikken over een stappenplan per scharniermoment. We beschikken over een overkoepelend raamplan. 3. Er is continuïteit in onze doelen, inhoud en acties. We bieden een leerlijn aan. 4. We hebben aandacht voor alle taken in het studiekeuzeprocess. 5. Er is voldoende afstemming tussen informatie, vorming, preventie en individuele begeleiding. 6. De verschillende actoren kennen mekaars rol. 			
Verschillende actoren			
<ol style="list-style-type: none"> 1. School en CLB maken duidelijke afspraken in hun gedeelde opdracht betreffende keuzebegeleiding. 2. Alle co-actoren participeren zichtbaar aan de acties: leerlingen, ouders, directie en leerkrachten, CLB-medewerkers. 			

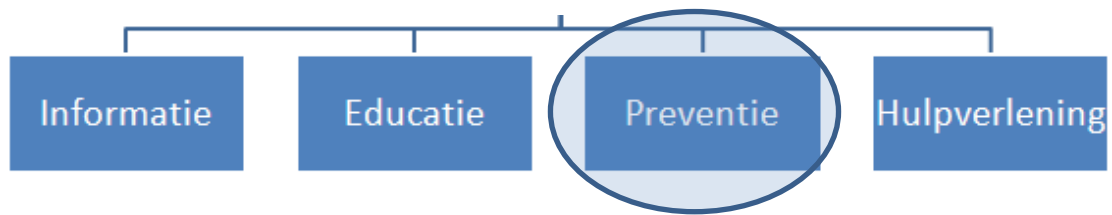
2. Specifieke criteria voor een kwaliteitsvol keuzebegeleidingsprogramma.

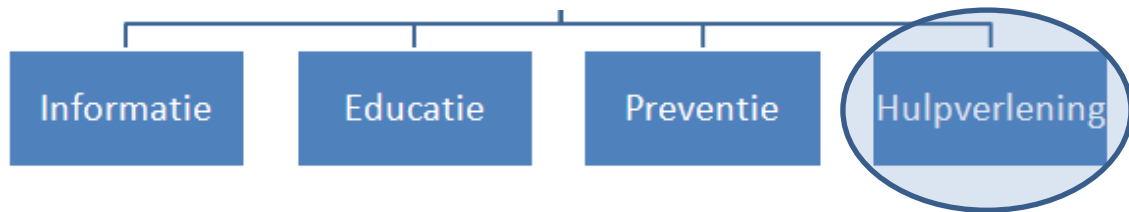
We bereiken onze doelgroep	+	±	-
1. Bereiken we alle leerlingen van het (tweede) jaar? 2. We informeren de ouders, hoe ? 3. We werken drempelverlagend. Onze informatieverstrekking brengt leerlingen en ouders dicht bij het zelfstandig raadplegen van bronnen. Is dat onze bedoeling ?			
Onze informatieverstrekking is grondig en kwaliteitsvol			
1. We verstrekken informatie over het volledige onderwijsaanbod (schoolgebonden – scholengemeenschap – schooloverstijgend). 2. We doen dit op een neutrale manier. 3. We bezorgen schriftelijke/digitale informatie. 4. We leren onze leerlingen actief gebruik maken van deze schriftelijke/digitale informatie. 5. We bespreken deze informatie grondig. 6. We werken systematisch en voldoende intensief. We voorzien voldoende tijd.			
We werken planmatig			
1. We beschikken over een duidelijk stappenplan. 2. Ons stappenplan bevat een concrete taakverdeling en timing. 3. Er is een transparante samenwerking tussen school en CLB.			

We bereiken onze doelgroep	+	±	-
<ol style="list-style-type: none"> 1. We hebben een begeleidingsaanbod voor de (<i>overgang 1ste – 2de graad.</i>) 2. We werken hier in alle klassen mee. 3. Onze begeleiding sluit aan bij de eindtermen. 4. We hebben een aanbod voor zij-instromers. 5. We hebben oog voor het verwerven van loopbaancompetenties. 			
Onze educatie is grondig en kwaliteitsvol			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Onze school werkt met een kwaliteitsvol keuzewerkboek. 2. We hanteren goede materialen en methodieken: wetenschappelijk verantwoord – evidence based. 3. We werken systematisch en voldoende intensief. We voorzien voldoende tijd. 4. Onze taakverdeling gebeurt volgens de competenties. 5. We organiseren een vormingsaanbod voor leerkrachten. 			
We werken planmatig			
<ol style="list-style-type: none"> 1. We beschikken over een duidelijk stappenplan. 2. Ons stappenplan bevat een concrete taakverdeling en timing. 3. Er is een transparante samenwerking tussen school en CLB. 			

We bereiken onze doelgroep	+	±	-
<ol style="list-style-type: none"> 1. School en CLB bepalen de risicogroepen in functie van <ol style="list-style-type: none"> a. Sensibilisering tot zorgvragen b. Gerichte acties 2. We communiceren gericht ons hulpaanbod (wat doen we voor alle leerlingen – wat doen we specifiek voor kansengroepen). 3. We waken erover dat deze informatie de leerlingen en ouders bereikt waarvoor ze bestemd is. 			
Onze begeleiding is grondig en kwaliteitsvol			
<ol style="list-style-type: none"> 1. We formuleren onze doelstellingen in functie van onze preventieve acties. 2. We maken ouders en leerlingen bewust van de bekende risico's en valkuilen. 3. Goede materialen en methodieken: wetenschappelijk verantwoord – evidence based 			
We werken planmatig			
<ol style="list-style-type: none"> 1. We beschikken over een duidelijk stappenplan. 2. Ons stappenplan bevat een concrete taakverdeling en timing. 3. Er is een transparante samenwerking tussen school en CLB. 			

We bereiken onze doelgroep	+	±	-
<ol style="list-style-type: none"> 1. Onze acties zijn prioritair gericht tot zorgvragen bij de (<i>overgang 1ste – 2de graad</i>). 2. Ons aanbod is voldoende zichtbaar en bereikbaar voor leerlingen en ouders. 3. Er is voldoende communicatie tussen school en CLB in functie van tijdige verwijzing (duidelijk maken wat we hiermee bedoelen?). 4. Voor alle anderstalige nieuwkomers is er een herkenbaar en actief aanbod. 			
Onze begeleiding is grondig en kwaliteitsvol			
<ol style="list-style-type: none"> 1. We gebruiken wetenschappelijk verantwoorde methodieken. 2. We werken met goede materialen en instrumenten. 3. We werken systematisch en voldoende intensief. We voorzien voldoende tijd. 4. We hebben aandacht voor alle taken in het studiekeuzeproces. 5. School en CLB zijn goed op de hoogte van wat er rond keuzebegeleiding gebeurt. 			
We werken planmatig			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Er is een transparante samenwerking tussen school en CLB 2. Bij zorgvragen of bij vastlopende keuzes is de leerkracht/keuzebegeleider het eerste aanspreekpunt. 3. Er wordt een procedure afgesproken om tijdig en efficiënt te verwijzen. 4. Het CLB houdt in de begeleiding rekening met de opgelegde doorlooptijden. 5. CLB doet aanbod aan school/leerkracht om coachend op te treden. 			